

UJPEST

SZERKESZTIK:
NEGYEDI-SZABÓ BÉLA és MIKLÓS MÓRIC.
 SZERKESZTŐSÉG: DEÁK-UTCA 36. SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egész évre . . . 6 K. Negyedévre 1.50 K.
 Félévre 3 „ Egyes szám ára 10 fill.
 Megjelenik vasárnaponként.

KIADÓHIVATAL:
TAVASZ-UTCA I. SZÁM.
 Telefon: 72-25.

Mi ujság Ujpesten?

Az „**UJPEST**“
 ma a következőket írja:

KÖZGYÜLÉS.

Tárca.

Az „**Ujrend**“ című lap társnak.

Végszó.

Diszoklevélgyár.

HIREK.

MUNKA.

Mars a börtönbe.

Olvasóink postája.

HIRDETÉSEK.

Lakásnyomoruság.

(f. sz.) Grófi hitbizomány öleli körül Ujpestet. A város nem tud terjeszkedni, útját állja a Károlyiak szántóföldje. A szűkre szabott várostesten alacsony- és földszintes házak állnak. Rozogák és régen épültek. Itt maradtak a múltból, amikor még az igények megelégedtek a falusi jeleggel.

Ezek a házak többnyire csak azért épültek, hogy a tulajdonos, csak a háztulajdonos lakjon bennük. Afféle családi házak voltak, két- és háromszobásak és csak később kaptak toldalékot kiadó lakások számára, illetve lakók részére.

Az előjáróságot elfoglalta a politika, közéleti gsefték és rend, előreszámítás és terv nélkül épült ki Ujpest. Az építési- és lakhatási engedélyeket mindenki kikapta. Szabott árak volt: öt és tíz forint. Várospolitikai, lakásügy és ehhez szorosan tartozó hatósági intézkedés nem izgatta az embereket. Politizáltak és megszavazták egymásnak mindent és előljártak a stajgerolásokkal.

A fővárosi házbéremelkedések, új gyárak építése, fellendült ipar stb. pár év alatt rohamosan szaporította Ujpest lakosságát. A lakosság nőtt, amerikai arányokban szaporodott, de csak lassan, kullogva haladt az építkezés.

Mert az építkezési kedvet lelohasztották a Károlyiak. Az ugynevezett örökhaszonbóres telkek, amelyek megváltását erősen akadályozta a gróf, a mindenkori gróf üzleti érdeke. A mástelken — Károlyitelken — nem valami szívesen építkeztek. *Leszögezzük: az ujpesti lakásnyomoruság előidézésében főszerep illeti a klerikális célok istápolóit — a Károlyiakat.*

A lakásinség megszülte — a házbéremelés-uzsora. A házbéremelés a virilizmus aneugjában mindenkor bent ült a képviselőtestületben és mindenre készen figyelt, hogy csak valahogy ne szabjon a hatóság gátat — a házbéremeléseknek. A virilizmus, főtámogatója volt a közéleti embereknek, akik elnéztek egyet-mást és nem zavarták a házbéremelési cirkulusait.

Az építkezési szándékot derékon szegte az ujpesti vízhiány is. Vízvezeték híjján nem épülhettek emeletes házak.

Igy a gróf Károlyiak üzleti spekulációjából és a hatóság könnyelműségéből előállott — a lakásinség.

Ma nincs elég lakás Ujpesten. Időmegviselte, egészségtelen schufni-házakban lakik a város zöme, Zsufolt lakások, bacillus- és tüdővész-telepek bitorolják a lakás nevet.

A Váci-úton, gyárak mentén mint már annyiszor írtuk — a házbéremelés együtt jár — az élelmiszer-uzsorával. Belékarol és egyesült erővel végzik — az élveboncolást.

A lakásnyomoruság a Halálnak dolgozik. A temetőnek liferál. Sajnosan komoly tény az, hogy Ujpest egyike a legegésztelenebb városoknak. A nagy ujpesti temető megerősíti a halálozási statisztika adatait. A feketeszámok igazát bizonyítják a tüdővész szülte fejfék és kereszték.

Ilyenkor, házbéremelés végén, stajgerolások idején kétségbeesetten aktuális téma ez. A lakásnyomoruság.

Feltűnést keltő
 báli ujdonságok

Ludwig H. Endre

Telefon: 75--39.

uri- és női divatáru kereskedőhöz,

érkeztek: UJPEST, ÁRPÁD-ÚT 21. Szolid szabott árak.

Megnyílt
 az

Eden színház

Ujpest első
 színháza.

ARPAD-UT ÉS ISTVAN-UT SAROK.

Hetenkint két színelőadás. * A többi napokon szenzatiós mozgófényképek.

Ujpest egyedüli és legkellemeőbb szórakozó helye

Lapunk mai száma 8 oldal.

Közgyűlés.

— 1909. február 13. —

Ugró dr. polgármester az ülést megnyitván megállapítja, hogy a Halász Olivérné ingatlanának szándékolt megvételehez a törvény által előírt számú képviselő nem lévén jelen, e tárgy felett a képviselőtestület március 17-én fog határozni.

Hoffer Mihály tanácsos felolvassa a vármegye törvényhatósági bizottságának leiratát, melyben a megfellebbezett köztisztviselési szabályrendelet módosítására utasítja a várost. A vármegye az u. n. köztisztviselési járulékot aggályosnak tartja — a csak a szemétkihordási költség megállapítását mondja ki jogosnak, előterjeszti a tanács módosított javaslatát, mely szerint a szemétkihordási költségek a város összes lakosságának terhét képezik, miért is mindenki az általa birt helyiségek után járó költségeket fizetni tartozik. A szemétkihordási költségek a bérlő által fizetett nyers házbér, továbbá a háztulajdonos által lakott helyiségekre megállapított nyers bérösszeg értéke után százalék szerint állapítatik meg: költségek kezelése a beszéde a háztulajdonosokat terheli, kik azt a házbérrel együtt beszélik.

Ugró dr. polemizál a vármegye határozatával, mert szerinte e járulékok nem ellenkeznek a törvényvel. Ezek nem bírnak adójelleggel s megvannak másutt is, így pl. Miskolcon. Ajánlja a tanács javaslatát elfogadásra.

Deutsch Jenő kéri a munkásság benyújtott irásos tiltakozásának felolvasását és tárgyalását.

Ugró dr. ezt megtagadja, mert ily tiltakozásokkal nem lehetne akasztani a tárgyalások rendes menetét.

Deutsch Jenő határozati javaslatot nyújt be, melyben indítványozza, hogy a

szemétkihordási költség az eddigi törvényes gyakorlatnak megfelelőleg az évi költségvetés megállapítása alkalmával a kivetendő pótdóval egyidejűleg szabás-sék meg s a köztisztviselési javaslat 55—57 §-ai, mint amelyek a szemétkihordási költséget külön adójellegű járulék alakjában egy és mindenkorra szabják meg — abból kihagyassanak. —

Hangsúlyozza, hogy e határozati javaslata nemesak a saját álláspontját jelzi, hanem az upesti szervezett munkásságét is. Ismerteti a köztisztviselési járulék körül tavaly lezajlott küzdelmeket és elismeréssel adózik a vármegye helyes jogi felfogásának, mely a fellebbezők azon érvét, hogy a köztisztviselési járulék a törvényvel ellenkezik — elfogadta. A törvénytelenségen mit sem változtat, hogy amit akkor, mint köztisztviselési járulék a törvényvel — ellenkezik elfogadta. A törvénytelenségen mit sem változtat, hogy amit akkor, mint köztisztviselési járulékot idehozta, azt most minden változtatás nélkül „szemétkihordási költségnek” elkeresztelve újból előterjeszti. Az adójellegét nem a név adja meg, hanem az a lényeg, hogy egyenes állami adóalap után, minő a házbér százalékos szabjék meg a kivetést. Miskolcon sincs ilyen járulék, hanem 1—2 koronás fix tételek. Az egyenlő teherviselés érve csak akkor állhatna, ha a háztulajdonosok a béreket s járulékokat nem hárítanák át a házbérben a bérlőkre. Amíg ez lehetséges, addig hamis az az állítás, hogy a munkások nem viselnek közszégi terheket. Számadatokkal mutatja ki, hogy ez a járulék 5 koronától 100 koronáig fogja terhelni a munkásokat, kereskedőket s iparosokat s már ezért is a közszégi törvény 132 §-ába ütközik.

A szemétkihordásra már fel van véve az ideai költségvetésbe 20,000 korona, az új járulék pedig, ha befolyik — 105 ezer koronát teszen ki. Ennyi szemétkihordás sincs Ujpesten! Ha a munkásságra ter-

heket akarnak róni, adjanak nekik jogokat, kezdeményezze Ujpest város a közszégi választói jog általánosítását, hogy maguk is beleszólhassanak ügyeikbe; másrészt gazdaságilag tegyék lehetővé a teherviselést. Szüntessék meg a lakásmizériát, az építkezések előmozdításával, kedvező feltételű építési szabályzattal, közszégi adókedvezményekkel, tisztességes és a házbérsarolást korlátozó lakbér-szabályrendelettel. Vessenek gátat az élelmiszer — uzsorának és becsületes socialis politikával tegyék lehetővé a terhek elviselését. Nem fogadja el a javaslatot.

Jakab Géza kifogásolja, hogy Deutsch Jenő a munkásság megbízásából terjesztette be határozati javaslatát. Itt nem egyes csoportok, de az összalakosság érdekeit kell képviselni.

Deutsch Jenő erre azt válaszolja, hogy bár egyedül írta alá a határozati javaslatot, nagyobb súlyt kívánt annak adni az által, hogy a munkásságtól nyert megbízatását hangsúlyozta, miután a tanács javaslata épen a munkásságtól érdekeit érinti legérzékenyebben. Egyébként sose állította magáról, hogy a munkásság képviselője, mert a munkásság a mai jogfosztott helyzetében nem küldött a képviselőtestületbe tagot.

Ugró dr. polemizál Deutsch Jenővel s állítja, hogy van ő oly jó munkásbarát, mint azok, akik heti 1 korona pártadót szednek. Ő mindössze 4 koronát kér közezésre. Ez a munkásoknak is fontos érdeke.

Szabó Béla dr. kifogásolja a javaslatot, mely a háziurakat terheli meg a behajtással. Nem helyeselheti azt a politikát, mely a bérlő utolsó párnáját huzza ki a feje alól.

Boros Mór dr. utal a végrehajtási novellára, mely ezt lehetetlenné teszi.

Réti Ferenc mérsékléseket indítványoz a járulék megszabásában.

Don Gunárosz beszélget a feleségével a szerelemről.

— Az „Ujpest” eredeti tárcája. —

Írta: M. M.

Ej, anyjuk, te elég hálás tanítványnak bizonyultál. És nem haragudtál meg a kellemetlen igazságokra, ha azok régi ideális felfogásodat lerombolták is.

Amikor én neked azokról a dolgokról beszéltem, amiket én igazságoknak tartottam, azok nem voltak pusztán elvi okoskodások. A mi szó köztünk esik, az mindig súlyosan belevág az életünkbe. Neked nem szabad úgy beszélnem, mintha csak böleselkednék egymással, minden szó az életből jön és az életbe megy. És minden szó ami a gondolkodásodat másfelé vezeti, fontos, mert az anya gondolkodása vezeti a gyerekeket.

A multkor megígérted neked, hogy a feminizmusról beszélgetünk, ami nemesak asszonykérdés, de kérdése az egész emberiségnek, mert mélyen belenyulik a társadalom összes kérdéseibe: a családi életbe, a gyerekek nevelésébe, az asszonyok függetlenségébe, a társadalom egész berendezésébe. Mert asszony körül forog az egész társadalom. A milyen az asszony, olyan a társadalom. Vagy inkább ahogy

az új tudomány mondja, a milyen a társadalom, olyan az asszony.

Ha tehát az asszonykérdésről akarok veled beszélgetni, majdnem mindenről kell beszélni: szerelemről, házasságról, megélhetésről, pénzről, barátságokról, függetlenségről, gyerekekről, társadalomról, szocializmusról.

Én nem akarok neked tudományos előadásokat tartani, csak éppen beszélgetni olyan dolgokról, a mikkel ma a gondolkodó, művelt embereknek legalább felületesen foglalkozniuk kell. És hogy épen neked beszéljek erről, az a magam ellenőrzésére van. Így legalább valószínű, hogy nem ragad el a modern frázisok és olyat fogok mondani, a mit egészen bizonyosan igaznak találtam.

A szerelemről akartam veled beszélgetni. De az ilyen fontos kérdést nem lehet úgy kitépni a dolgok kapcsolatából. Azt a többi dologgal együtt kell nézni. De beszéljünk legelőször erről.

Mi a szerelem?

A költők nem hazudnak, amikor azt mondják, hogy ez a legnagyobb a legszentebb dolog a világon. Az nem nagy baj, hogy a költők nem igen mondják meg, hogy mi a szerelem. Mert ők a szerelemet érzik és előbbrevaló nekik az érzés, mint az értés. Különbözik igazuk van, mert

a meglévő szerelmeket csak érezni szokták, érteni rendszerint csak az elmúlt szerelmeket akarják. Mi azonban most nem költők vagyunk, most érteni akarunk.

És az értés szemé megláttatja a dolgok igazi képét és lehámozza a költői szintet. A megértés pedig megláttatja velünk azt a mit a szerelemről egy nagy filozófus, Schopenhauer mondott, hogy az semmi más, mint a fajfentartásra való törekvés. Tehát semmi ég, semmi napsugár, semmi csillagragyogás. A szerelem semmi más, minthogy két különböző nemű ember keresi egymást, hogy egy harmadik élőlényt létrehozasson. Ez a cél. Nem változtat ezen az idealizmus sem, a mellyel két szerelmes azt mondja és azt hiszi is, hogy ők idealisan szeretik egymást, csak az egymás lelkét, csak az egymás szép és nemes tulajdonságait. Ők ezt hiszik. Pedig ha két ember egymás szemébe néz, vagy csak összeértetik a kezüket, abban több megértés és több megérzés van, mintha könyvtárat mondanak el egymásnak. Aztán meg két férfi vagy két asszony sem szerelmes egymásba, vagy két öreg ember sem. Miért? Mert nincs meg bennük a testi lehetőség, hogy egy harmadik élőlényt létrehozzanak. Az eunuch nem képes a szerelemre, az ökor sem.

Azért én emellett a lényeg mellett nem tagadom a szerelem szépségeit. Az igaz.

alapított

1872.

Telefon:

95—21.

Nasser Testvérek, ékszeráruháza

Ujpest, Árpád-ut 34. szám.

Modern ékszerek legnagyobb választékban olcsó és finom kivitelben.

Ugró dr. s a közgyűlés ennek folytán a mérsékléseket és a javaslatot elfogadja.

A légszusz megbeszélésével megbízott szakértők tiszteletdíjat a közgyűlés 5000 koronában állapította meg s a tanács javaslatát a Toldi-utca csatornázása ügyében elfogadta. E javaslat szerint a csatorna 6000 koronába kerül, amelyből a lakosokat 3266 K. 66 fillér, a várost 2733 K. 40 fillér terheli.

Néhány apróbb ügy elintézése után a közgyűlés véget ért.

Az „Ujrend“ című laptársnak.

Objektíve pedig a következőképen áll a dolog. Az „Ujpest“ multkori válasza nem a demokrata pártnak szólt, hanem az „Ujrend“ című laptársnak. Egyelőre nem a demokrata pártól irtunk és a Fries-telekre vonatkozó célzás is csak az „Ujrend“ című laptársnak szólt. Egyelőre.

A hangot pedig meg méltóztattak érdemelní. Mert annak a bizonyos „Tövis“-nek csak a hangja volt tréfás, igazán pedig komoly szándéka volt. Ha a tisztelt laptárs azt írja, hogy Miklós Móríc és Deutsch Jenő ott volt a bank közgyűlésén, a világon egyetlen szót senki sem mondhatott volna a tréfa ellen. De mindenki a világon tudja, hogy sem Miklós Móríc, sem Deutsch Jenő nem szocialistavezér, hanem vagy ujságírók vagy magánemberek. Nem szabadott volna tehát azt írni, hogy ott voltak „a szocialista vezérek és társaik.“ És annál súlyosabb ez a tréfa, mert az „Ujrend“ című laptárs tudta, hogy e kettőn kívül más szocialista ott azon a közgyűlésen sem mint részvényes, sem mint strohmann, de még csak mint hallgató sem volt jelen. Ezt az „Ujrend“ című laptárs tudta. Mégis mást írt. Megérdemelte tehát a hangot.

Ami pedig a Miklós Móríc jelenlétét illeti, egyenesen és határozottan kijelentjük, hogy nem volt a közgyűlésen mint strohmann. Mondhatná ugyan azt is, hogy mint ujságíró volt ott. Hiszen a hitelesített jegyzőkönyvben bent sincs a jelen voltak névsorában. De erre a kertelésre nincs is szükség. Ha tényleg mint strohmann lett volna jelen, az sem lett volna

hogy a szerelem annál szebb, minél finomabb gondolkodású, jobb érzésű, magasabb értésű emberek szeretik egymást, vagy jobban és inkább szeretik meg egymást azok, akiknek a lelke rokonabb. (Lélek alatt értsd az érzések, gondolatok, akaratok, értékek összességét.)

De azt tudnod kell, hogy a mi a szerelemben a fajfentartásra törekvő cselekedeten kívül vagy az előtt van, az csak olyan, hogy költői nyelven beszéljek, mint a láng a tűznél, mint a hajnalhasadás a nap feljötte előtt, mint a bimbó álmódosása a virágfakadás előtt, mint az akarat a cselekedet előtt.

Hát akár józanul, akár részegen nézünk a szerelmet egyformán szép, egyformán nagy és egyformán szent az. De tudni kell, hogy mi.

Ez volt az első beszélgetés.

olyan nagy baj. Utóvégre is, akit Deutsch Jenő baráti szivességre kér, attól ő nem kérhet tisztességtelen dolgot. És különben is még mindig jobb, ha valaki részvényes-strohmann, mint demokrata-strohmann. De ne veszekedjünk most. A dolog a maga teljes valóságában úgy áll, hogy amikor Deutsch Jenő Miklós Mórícot megkérte, hogy jöjjön el a közgyűlésre és segítsen megakadályozni egy készülő kampányt. Miklós Móríc igen szívesen hajlandó volt ebben segítségére lenni, de kijelentette, hogy az ő egyéniségével nem fér össze az, hogy bárhol is strohmann legyen, de igen szívesen megvesz egy részvényt (a minék ára 100 korona) és akkor szívesen elmegy, de mint részvényes és nem mint strohmann. Ez meg is történt. A részvényt meg is vette.

Tessék bocsánatot kérni tisztelt laptárs, mert amint látni méltóztatik, tudunk finomnak is lenni.

De ne csodálkozzanak a másik hangon sem.

Tessék bocsánatot kérni.

Végszó

Hegedűs János tanfelügyelő-„akarnok“ urhoz.

Látja, Uram! Még köszönetet is mondok, hogy engem felfedezett, mint tanítót. Március 1-én lesz 38-ik éve, hogy tanító vagyok s igazán örülök, hogy végre felfedezett Ön is — az Uristen hatalmas Hegedűse.

Ennyi év multán (a körülmények úgy alakultak egykor Ungvárott) ma a legöregebb tanfelügyelők közt volnék, ha nem akartam volna — tanító lenni.

Az vagyok; s büszke vagyok 38-ik évi pályafutásomra.

Azért beszélék az Ön szíve szerint tanítóról, mert ez a név nekem is kedves volt s ma is az — a 38-ik év elején.

De hogy Ön a tanítókat nagyon szeretheti, bizonyítja az, hogy Torontál-megyében több tanítót kikezdtet, megváltolt igaztalanul s ennek dacára ott tanfelügyelő akart lenni, stb.

„Mért piszkol Ön engem?“ — kérdi. Erre így felelek: megtámadott az ur engem a „Ref.-Kör“ estélyén az általam előadott Tompa-költeményekért a „több száz főre menő“ közönség előtt.

Nos hát? Mondjuk, hogy Pontius Pilátus vagy Sárosy Gyuk írta volna is az Ön által rossz címmel idézett költeményt, volt-e Önnek a lovagiassággal megegyeztető joga arra, hogy e tisztelt körben szívesen segítkező — de nem tolokodó — munkatársát lebunkózza?! — Különben is S. Gy. Aranytrombitája alexandrin verssorokban van írva, a Tompának tulajdonított vers pedig 5-ös jambusban. E kettőt még nem láttam összeházasítva.

Ami pedig Önnek közjegyzőileg letett kéziratát illeti, csak azt mondom, hogy arról se jót, se rosszat nem nyilváníthatok, mert azt nem láttam soha, nem is hallottam — talán soha.

Aztán engem „ganef“-nek nevez!

Ajánlom: ne borotválkozzék tükör előtt.

Nem jó megférhetetlennek, izgágának lenni, mert p. o. 30 fegyelmi vizsgálatot — bár talán füttyülve — állna is ki valaki, higgye el nekem — Ganef-bácsinak,

hogy az soha se vet dicsfényt az ember homlokára.

De hagyjuk.

Tanító vagyok. Többszörös oklevéllel. Nekem tekintetbe kell venni a nyugodt lelkű közönség finom izlését; tekintetbe kell venni a tanítói kar iránti köteles tiszteletet; tekintetbe kell vennem, hogy néhány ezer növendéket neveltem már tisztességes életpályára: — a tisztesség szempontjából bevégzettnek tekintem ez ügyet azzal a hozzáadással, hogy 38 éves tanító nem szorult arra, hogy tanfelügyelő-„akarnokok“ „kitanítsák“ őt.

Különösen ne tartson lóhátról előadást az olyan ember, aki gyalog is sántítva jár!

Ha — sértés nélkül legyen mondva — nincs igazam, — Hegedűs legyen a nevem,

Ruttkay Gyula.

Félnek

a nyilvánosságtól.

Hónapok óta figyeljük, hogy a polgármester úr a városi képviselőtestület gyűléseit úgy rendezi, hogy a tárgyalásra kerülő ügyekről sem a képviselők, sem a közönség kellő tájékozást ne szerezhessen. Mindig 3—3 nappal a közgyűlés előtt küldik szét a meghívókat és olyan időben, hogy a helyi lapok megjelenése közbe ne essék, hogy fel ne világosíthatassuk egy a közönséget, mint a képviselőket a készülő stiklikről. Konzekvensen így csinálják ezt már régóta, még a legfontosabb szabályrendelet tervezeteknél is. Így legutóbb köztisztviselési szabályrendeletnél is. De minden más ügynél is.

Hát ez tisztára bujkálás. Félnék a nyilvánosságtól. Ha pedig nem félnék, tessék úgy összehívni a gyűléseket, hogy mód lehessen a dolgok megvitatására. Szerencsére azonban nem érnek el vele semmit, mert van még fellebbezési fórum, ha az nem is tetszik a tisztelt tanácsnak.

Ne tessék bujkálni.

Diszoklevélgyár

Rákospalotán.

Kölcsönkért mustra.

— Rákospalotai történet. —

Ez a szállóige: „Mit csinál a palotai bíró?“ — idejét multa. A rákospalotai leleményesség újabbról gondoskodott. „Mi van a diszoklevelekkel?“ Erre a felelet époly drasztikus, mint a válasz: „Mit csinál a palotai bíró“-ra.

Ez egy finom történet, ami itt jön. Rajta van a rákospalotai levegő is, a koalíciós patina, ami a palotai dolgokat befutja. Rájuk telepszik, mint a rozsdá a nem nemes ércekre. Erről ismerni meg, hogy „palotai“-ak.

Rákospalota nagy és koalíciós község diszpolgárukul választotta: Kossuth Ferencet, Szerényi Józsefet és Hédervári

Feldmann
József

„DEMOKRATA-kávéháza.“

TELEFON:

43—39.

Ujpest, Arpad-ut es Rózsa-utca sarok.

Naponta KOLOMPÁR JANCSI 12 tagu zenekarának hangversenye.

REEGGELIG NYITVA. PONTOS KISZOLGÁLÁS.

TÜDŐBAJOSOK, gégebetegek, asthmások

forduljanak a svájci Thermal-gyógyviz Magyarországra Ausztria vezérképviselőjéhez: **Lerner Manó, Ujpest, Váci-ut 12. szám. Telefon: 84-02. Prospektust ingyen. Budapesti raktár: Edeskaty L., Erzsébet-tér 8.**

Lehelt, az első-, másod- és harmadosztályu hazafiakat. Ez szép és Rákospalotán így van jól.

Kossuth Ferenc beteg lett, a csúz — vagy **Pallay** tudja micsoda — az ágybadöntötte és a rákospalotai diszoklevél még nincs kész, — sopánkodtak a jó palotaiak és elhatározták, hogy meglesz a diszoklevél, a rákospalotai és a hazafias felbuzdulás lelkes szülötte. Ha csúz gyötör, diszoklevelet rá! Rákospalotáé az érdem, hogy a diszoklevél, mint gyógyszer vonult be az orvosi tudományba.

A diszoklevélhez szöveg is kell. Ez muszáj. Holmi dicsőimnusz, hogy a megdiszoklevelezettnek ez és az az érdeme. Hogy miért kapta a diszoklevelet, micsoda nagytettek szülték.

Összeültek a községházán, tanácskoztak, vitatkoztak és nem tudtak semmi érdemet találni **Kossuth** Ferenc számára, csak azt, hogy egy szép őszi délelőtt kijött Rákospalotára szoborleplezésre és ott mint a szobor fia szerepelt. Ez kevés, ezt nem lehet beírni — mondták az érdeemes palotaiak és **Kossuth** Ferenchez küldöttség ment, érdemeit megtudandó. Ez így van jól — gondolták Rákospalotán.

Pallay, ez **Kossuth** titkára és miegyebe, a rákospalotaiaknak odaadta kölcsön, pár napra, a **Hódmezővásárhelyi** és **Sepsiszentgyörgyi** diszokleveleket, hogy ezekből irjanak ki egy diszoklevélnyi érdemet és miegymást.

Igy segítette ki **Kossuth** Ferenc titkára az érdemkeresés kátyujába került rákospalotaiakat.

Ez nem mese, ez igaz és beszélnek a rákospalotai községháza környékén.

Sepsiszentgyörgyi és **Hódmezővásárhelyi** szerzői jog bitorlásáért fogja perelni Rákospalotát, mert plagizált. Kiplagizálta **Kossuth** Ferenc érdemeit — idegen diszoklevelekből.

Igy készül Rákospalotán a diszoklevél...

HIREK.

— **Kinevezés.** **Kuliffay** Gyula rendőrségfőfogalmazó, trendőrfogalmazóvá nevezték ki.

— **Az Ujpesti Közművelődési Kör** jövő hó 20-án tartja évi rendes közgyűlését. Ezzel kapcsolatban említjük meg, hogy a kör érdeemes elnöke, **dr. Führer Simon** ez idén tölti be elnökségének huszadik esztendőjét. A jubiláris fordulót a kör tagjai e hó 27-én rendezendő társas vacsora keretében ünneplik meg.

— **Elfogott rablók.** **Dudás Pál** és **Toth Lajos** szerdán éjjel leittatták **Varga Mihály** földmivest, aztán lefoglák, elverték és kétszáz koronáját elrabolták. A rendőrség letartóztatta őket.

— **Panaszok az ujpesti gázyár ellen.** Méregáron, patikaáron fizeti az ujpesti község a gázvilágítást. A gázember, pontosan eljár kaszározni a világításért, s ha valaki nem fizet, leszerelik a gázcsöveket. De a gyár nem teljesíti kötelességét. Amit ad, az nem világítás. Kicsi a nyomás, gyöngye — mondják és alighogy pislognak a gázlángok. Különösen a kávéházakban és vendéglőkben észlelhető ez a nemvilágítás. Egy idő óta töméntelen a panasz a gázyár ellen. Ujpesten még a gázvilágítás is komisz, olyan, mint minden — **ujpesti.**

— **Eljegyzés.** **Klein Gábor** Varsonyból eljegyezte **Schweiger Rizikét** Ujpestről.

— **Hymen.** **Kiszela Vilmos** városi főszámvéve e hó 14-én házasságot kötött a fővárosi VI. ker. anyakönyvi hivatalban **Büchler Adél** kisasszonnyal — **Horvát Mihály** magántisztviselő e hó 16-án házasságot kötött az ujpesti anyakönyvi hivatalban **Funk Paulina** kisasszonnyal.

— **Az Ujpesti Magyar Műkedvelők Köre** e hó 21-én este 1/8 órákor tartja VIII. rendes közgyűlését.

— **Impozáns temetés.** Folyó hó 18-án délután kísérték örök nyugalomra **Máthé Ambrus** helybeli közszeretnek örvendő vendéglőst a városi lakosság és intelligencia teljes részvéte mellett. A temetésen az összes helybeli jótékony egyesületek testületileg részt vettek. Így az ujpesti függetlenségi kör, Ipartestület, Ujpesti keresk. iparos ifjak köre, Ujpesti iparos ifjak köre, Ujpesti dalkör, Danubius dalkör, Első ujpesti II. Rákóczi Ferencz játék asztaltársaság, Vendéglősök Ipartársulata, Ujpesti önkéntes tűzoltó testület, a városi tanács tagjai, és a képviselő testület. A boldogultban a gyászoló özvegyen és gyermekeken kívül igen előkelő családok jó rokont és jóbarátot siratnak az elhunytban.

x **Elite táncitanítás.** A táncművészet minden ágazatának elsajátítására kitűnő alkalom nyílik mindkét nembeli ifjuságnak amidőn néhány előkelő család meghívására sikerült **Redlich Gábor** hírneves tánctanárt ki a Párisi táncművészeti akadémián oklevelet nyert megnyernie, ki a táncnemek magas és klasszikus tanításával az etiket és modorításnak a jobb körökben nélkülözhetetlen ismereteit könnyű pontokban gyakorlatilag oktatja. A hírneves tánctanár iskoláját a Széchenyi kávéház e célra elkülönített termében tartja, hol egyetemlegesen meghatározott időben, úgy egyesek, valamint külön csoportok is részesülhetnek oktatásban. Beiratások egész naponeszközöltetnek. Telefon 271-4.

MUNKA.

∞ **Gyűlések a lakásuzsora ellen.** Az ujpesti szervezett munkásság hétfőn, e hó 22-én a lakásuzsora ellen: **Árpád-ut és Váci-ut sarok, Neubauer-vendéglőben; Váci-ut és Vörösmarthy u. sarok, Fillinger-féle vendéglőben; Templom és Deák-utca sarok, Ripper-kávéházban** gyűlést tart. Szerdán, e hó 24-én a **Demokrata-kávéházban** és **Bulicsek-féle vendéglőben** lesz népgyűlés. A gyűlések este fél 8 órakor kezdődnek.

∞ **Az ujpesti öszt munkásság** február hó 21-én, vasárnap az Ujpesti Munkásképző Egylet helyiségében, Gyár-utca 41. szám alatt a **budapesti „Gutenberg Műkedvelők Társasága”** szíves közreműködése és rendezése mellett **cabaré-estélyt** rendez. Műsor: 1. Nyitány. 2. Versek. 3. Dalok. 4. Magánjelenet. 5. Kabaré-dalok. 6. Tréfás-dalok. 7. Csizmadia versek. 8. Kuplék. 9. Dalok. 10. A sikkasztó. 11. Kuplék. 12. Hajnalhasadás társadalmi színmű 1 felvonásban Irtá: **Révész Zsigmond**. Kezdeté este 8 órákor. Műsor ára 30 fillér.

∞ **Nyugtázás.** Az ujpesti cipész munkások által január hó 30-án tartott színi előadásul és táncal egybekötött nagy farsangi ünnepélyen a következő felülfizetések folytak be, amelyekért ezuton mond közönetet a rendezőség.

Somogyi József és Nagy Károly 4 kor. Good Templar 4 számu ujpesti páholya és Mészáros Károly 3 kor. Drahos Károly, Fischer János, Kara Mihály, Brichta Károly, Kerschen Mihály, Urbanek József, Róth Adólf, Novotni Antal, Urbán György, Beber Ferenc, Kollar Antal özv. Korcsok Adámné, Hoffman József és Lóvi Mór 2 kor. Vajda János 1 kor. 60 fillér. Buza nővérek, Schuller Frigyes, Kalász Ant József, Gyurka Márton, Fischer Herman, Hozsó-vicska Vencel, Varga István. Bán Ferenc, és Vass Ignác 1 kor. Balaskó Ferenc 60 fill.

Olvasóink postája.

*) E rovatban díjtalanul közöljük olvasóink közérdekű felszólalásait, melyekért felelősséget nem vállal sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Egy brutális tejszarnokos kisasszony.

A Budapesti Központi Tejszarnoknak Ujpesten, Vasut- és Klauzál-utca sarkán egy fióküzlete van. Ennek az üzletnek a bérlője, vagyis alkalmazottja mindenre alkalmas, (pofozás, rugás, gyalázkodásra) csak a kiszolgálásra nem. Az ő szájában mindenki „bagázs, rongyos csöcselék”. Megtörtént az, hogy egyik vevője, aki pénzhányban szenvedett, határidőt állított föl a hátralék megfizetésére, amibe a kisasszony bele is egyezett. A hisztérikus kisasszony azonban nem tudta bevárni a határidőt. Egy napon üzletébe hivatta az illető vevőt (egy asszonyt), össze-vissza pofozta, lekötötte és a legdrasztikusabb kifejezésekkel illette, végül pedig kirugta. A cselédjét mindennap pofozza. A változatosság kedvéért a kisasszony néha nagyobb kirohanásokat is csinál. A napokban cselédje sirva ácsorgott az utcán. Az arra haladó emberek kérdezték tőle, miért sir. „A kisasszony megpofozott” — volt a válasz. A kisasszony meghalotta, hogy cselédje panaszkodik. Kirohant, mint valami fenevad és tele szájjal ordította: „hogy mer ilyen bagázs piszkos csöcseléknek panaszkodni”. A cselédjét föl-rugta, és csizmas lábával kegyetlenül összerugdosta, azután behurcolta a lakásba és addig ütötte-verte, míg csak bele nem fáradt. Megjegyzendő, hogy a szegény cseléd már többször fölmondott, de amikor hátralevő bérét kérte, a kisasszony mindig pofonokkal felelt. Most pedig egy kérdésünk volna a kisasszonyhoz: Hogy tetszene önnek, ha a központ önt is pofonokkal fizetné? Tudjuk, hogy ön pénzben szereti a fizetést és nem cserélné azt föl azzokkal a pofonokkal, amelyekkel cselédjét fizeti.

Egyben fölhívjuk a Központi Tejszarnok vezetőségének figyelmét arra, hogy ilyen üzleti alkalmazott nem igen emeli az intézmény tekintélyét.

Budapest 1909 február 16-án.

Több szemtanu.

Az Isten nevében mars a börtönbe!

Van itt Ujpesten egy Kiss Károly nevű szocialista poéta, akit a múlt héten hat hónapi börtönre ítéltek, mert a tavali „Májusi Emléklap”-ban leadta Csizmadia Sándor egy versét, amely az istenről szólt. Esembe jut erről egy régi írásom. Ime itt adom:

Az Istenesek. Gyűlést tartottak az istenesek. Pörbe fogták az istenkáromlót, aki az ő istenükről beszélni mert. Az ő istenükről, aki a szeretet, a megbocsátás, a megértés istene. És a szeretet, a megbocsátás, a megértés nevében szörnyű módon felháborodtak az istenkáromló romlottságán: — fogták és az isten szent nevében agyoncsapták.

Kiss Károly, az isten nevében — mars a börtönbe!

Nyilttér.

E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik felejthetetlen férjem és édesatyánk temetésén megjelenni szívesek voltak s ezáltal mimondhatatlan fájdalomkon részvételükkel enyhíteni céloztak, fogadják ezuton hálás köszönetünk nyilvánítását.

A gyászoló család nevében
özv. Máthé Ambrusné és gyermekei.

! Itt a spanyol király!

A fiatalabb generáció kiváló tudású és előadású primása **Magócs János**, akit a cigányok

„**Spanyol király**” elnevezéssel illetnek, mert a csalódásig hasonlít

Anfonz spanyol királyhoz.

továbbá ennek atyja id. **Magócs János** kitüntetett tárogató művész, minden este 8 órától reggel 5 óráig nagy hangversenyt tart a

„Pannonia”-kavéházban.

Telefon: 19—95.

Kiváló tisztelettel **Feldmann József**.

Dr. GLÜCK SZANATORIUMA ÉS VIZGYÓGYINTÉZETE

Budapest, Városligeti-fasor 11.

Fekvésnél és berendezésnél fogva ideg-
betegeknek, üdülést keresőknek stb. legjob-
ban ajánlható. — Egész éven át nyitva. —
Vizgyógykezelés, massage, elektrotherapia. —
Frenkel-Goldscheider-féle tabeskezelés. —
Villanyos fényfürdők. — Szénsavas fürdők. —
Dietetikus gyógmódok (Weir-Mitchell-féle
hizlaló gyógmód, cukorbetegkezelés. — So-
ványítókurák stb. —
Állandó orvosi felügye-
let. — Kitűnő ellátás. **Igazgató-főorvos:**
— Mérsékelt árak. —
Telefon. — Prospektus. **Dr. GLÜCK GYULA.**

159 végrh. sz. 1909. Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az ujbpesti kir. járásbírósnak 1908. évi V. 1158/7 sz. kiküldő és **Dr. Scheidl Ágoston** ügyvéd által képviselt **Pesti hazai első takarékpénztár r. t.** felperes részére 348 korona — fill. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 2067 kor. — fill. becsült ingóságokra az ujbpesti kir. járásbírósnak V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, az 1881. évi LX. t.-c. 120 §-a értelmében, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna Ujpesten, Arany-utca 15. sz. alatt teendő megtartására határidőül 1909. évi Március hó 8 napján délelőtti 11 órájára tüzetik ki, a mikor a bíróság lefoglalt butorok egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy az elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírott kiküldött-nél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Ujpesten, 1909. évi febr. hó 12-én.

Kiss Gyula
kir. bír. végrehajtó

2515 1909. végrh. sz. Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az ujbpesti kir. járásbírósnak 1908. évi V. 1682/6 kiküldő és a sz. elrendelő végzése folytán **Dr. Rózsa Kázmér** ügyvéd által képviselt **Tóth Kálmán** felperes részére 48 kor. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 950 kor. becsült ingóságokra az ujbpesti kir. járásbírósnak V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna Ujpest, István-tér r. kath. egyház alatt leendő megtartására határidőül 1909. febr. hó 27 napján délelőtti 10 órájára tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt bolti berendezés és fűszer árúk egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy az elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírott kiküldött-nél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Ujpesten, 1909. évi február 4-én.

Kiss Gyula,
kir. bír. végrehajtó.

Alkalmi vásár!

Mindenkinek fontos tudni, hogy uraá-
goktól levetett és zálogházakból kiváltott ruhák a legolcsóbban **Préger Mór** új- és viseltruha üzletében szerezhető be, **Árpád-ut 30. sz. a.**, hol a legjobb és szép kiállítási új férfi öltönyök, lakatos munkás-ruhák a legnagyobb választékban kaphatók. Egy próba bevásárlás után mindenki meggyőződhetik, hogy olcsót, jót, tartóssá és szépet csak **Préger Mór**-nál lehet venni,

Ritka alkalom!

Feloszlik

az Árpád-ut 31. szám alatt
25 év óta

fennálló

Schwacha Vilma-féle

rövidáru- és női

divatüzlet.

1000

és 1000

féle ruhadisz, csipkék, kö-
tények, asztalfutók, kézi
himzések, aplikációk, szo-
ba- és butordiszek, kézmű-
árúk, játékszerek.

Nincs vevő,

ki itt vásárolni valót nem
talál. Az árakat nem írjuk
ki, nehogy kereskedő tár-
saim rossz néven vegyék.

hirdető rovatban minden szó egy
ori beiktatása közönséges nonpa-
ille betűkből 4 fillér, vastagabb
etűvel háromszoros ár. A legki-
ebb hirdetés díja 10 szög 40 fill.

APRO HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre ingyen ad fel-
világosítást a kiadóhivatal s hir-
detéseket kívánatra díjtalanul
szerkesztet.

Levélbeli tudakozásokra készséggel adunk felvilágosítást, ha a válaszra szükséges levélbelyegeket mellékelik. Tudakozásoknál a hirdetés száma a kiadóhivatalla
mindenkor közlendő. Kiadóhivatal: Ujpest, Tavasz-utca 1. szám. Telefon: 72—25.

LAPUNK ELÁRUSÍTÓI:

Mariou J. Kálmán, nagytöze- de, István-út 10.	Donath Józsefné, Arpád-út 25.
Hecht Emma, István- és Ar- pád-út sarok.	Müller Amália, Arpád-út 18.
Özv. Feldmann Fülöpne, Ar- pád-út 60.	Özv. Deucht Samuné, Arpád- út 10.
Bankovics Imréné, István-ter 9.	Werthelmer N., Váci-út 1.
Szabó Kálmán, Tavasz-utca 26.	Özv. Mihalik Antalné, B.K.V.T. Ujpesti Állomás
Klein Jakab, Apponyi Albert- utca 18—20.	Lövinger Tivadarné, István-ter 8. sz.
Böhm Zsigmond, István-ut 1.	Özv. Schleich Józsefné, István- út 25.
Özv. Fekete Mihályné, Arpád- út 46.	Korpus Lajos, Mária-utca 26.
	Hirschbein Fanny, Nyár-ut 1.
	Ligeti Antal, Diófa-ut 1.

Legujabb Ujpesten.

Nem szükséges Önnek ezentúl Budapestre fáradni, ha lakását szépen és
olesón akarja berendezni! Ha tehát bútort akar venni ne mulassza el

MÜLLER NÁNDOR asztalosmester,

Árpád-ut és Kemény Gusztáv-utca sarkán lévő saját készítményű bútorait megtekinteni,
hol is mindenki, szegény v. gazdag — saját ízlésének megfelelő bútort vásárolhat.
Állandó bútorkiállítás vas, réz és kárpitos bútorokban.

SZABOTT ÁRAK! DROGERIA SZABOTT ÁRAK!

Telefon 87—78. **Ujpest, Arpád-ut 60. szám.** Telefon 87—78.

Ajánlom a n. é. közönség szives figyelmébe dúsan felszerelt drogeria üzletemet. Nagy
választék, olcsó árak, szolid pontos kiszolgálás.

Ajándékre alkalmas különféle:

Diszdobozok (kassetták 4—16 koronáig. Manicure készletek 6—12 koronáig. Fésű garnitúrák 2—5 koronáig. Parfeum
kassetták 3—6 koronáig. Mindennemű bel és külföldi pipere különlegességek állandóan raktáron. Kötészek, beteg-
ápolási cikkek, vegyszerek és fényképeszeti kellékek a legjutányosabb áron.

maradok tisztelettel

Dr. Györbiré Szilárd drogeria tulajdonos.

Órák jókarban tartását hivatalok és gyarak-
ban szolid feltételek mellett évi átalány
összegben vállalom el.

Nagy

Órák jókarban tartását hivatalok és gyarak-
ban stb. szolid feltételek mellett évi átalány
összegben vállalom el.

Óra- és ékszer- raktár.

A fővárosban évek során nyert tapasztalatokkal nyitottam meg Ujpesten, Arpád-ut 29. szám alatt

ÓRÁS- ÉS ÉKSZER-ÜZLETEMET,

hol minden törekvéssel oda kívánok hatni, hogy órajavítási mühe-
lyemmel minden téren a legnagyobb bizalmat megszerezsem. A tech-
nika legmagasabb vívmányaival berendezett műhelyem és szakképzett
munkaerővel azon helyzetben vagyok már most, hogy órajavításokat,
tisztítást, ékszer és mindennemű becslését, vételét felelősség mellett
eszközöljem.

Munkások és munkásnőknek előre is azon kedvezményt biztosí-
tom, hogy hasznomat a fillérekig leszállítva nagy árendeménnyel óhaj-
tom vevőkörömnek megszerezni.

A közönség szives támogatását kéri tisztelettel

Deutsch A. Mór órasmester.

